

Naam:
Klas:

De Dom van Keulen

Je bevindt je op het plein voor de Dom van Keulen. Best indrukwekkend, toch? Niet alleen de torens van deze kathedraal horen bij de hoogste kerktorens wereldwijd. De kerk zelf is een van de grootste gotische gebouwen ter wereld.

F
Flickr.com/ Allormo_ 2013 – "Dom, Köln"

1) Wat is dat eigenlijk, een gotisch gebouw? Lees hier de volgende beschrijving van deze periode in de Europese bouwkunst en haar stijlkenmerken:

Gotiek is de laatmiddeleeuwse stijl van ongeveer 1300-1500. Deze stijl moest vooral vernieuwend zijn ten opzichte van de Romaanse kunst. De naam gotiek komt vanuit de 16de eeuw. Giorgi Vassari, een fan van de Romaanse kunst, beschreef dit als de kunst van de barbaren (stile gotico). Vooral religieuze gebouwen werden in deze stijl gebouwd.

Kenmerken*:

- dunne muren
- grote ramen
- spitsbogen
- verticalisme
- veel lichtinval

*bron: <http://kunst-en-cultuur.infonu.nl/>

a. Wat denk je betekent het begrip 'verticalisme' in de architectuur?

b. Zoek nu voorbeelden van de kenmerken voor de gotische bouwstijl aan de buitenkant van de Dom van Keulen. Maak minimaal 5 foto's waarop deze kenmerken duidelijk te zien zijn.

Ga nu naar binnen. Op deze plek komen dagelijks veel toeristen om de kerk te bezichtigen, maar ook veel mensen die zich even terugtrekken of willen bidden. Als je met klasgenoten overlegt, doe dit dan op fluisterton.

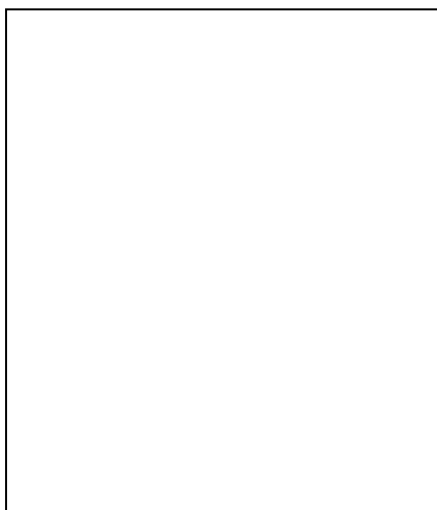
2) Loop de Dom een keer rustig rond en neem in je op wat je ziet. Teken daarna globaal de plattegrond van de Dom. Deze plattegrond heb je nodig om aan te geven waar je verschillende objecten in de kerk gezien hebt.

3) In bijna alle kerken vind je glas-in-loodvensters met daarop afbeeldingen van Bijbelverhalen, afbeeldingen van heiligen of mozaïeken. Ook in de Dom van Keulen zijn verschillende glas-in-loodramen. Bekijk een aantal van deze vensters en kies een fragment uit een van deze vensters dat jou het meest aanspreekt

a. Waarom heb je voor dit fragment gekozen?

b. Maak een schets van het door jou gekozen fragment.

c. Zet in de plattegrond die je bij vraag 2 hebt getekend de letter **F** op de plek waar jouw fragment zich ongeveer bevindt.

In de zuidelijke dwarsbeuk van de Dom (aan de linkerkant wanneer je met je gezicht naar het altaar staat) vind je een bijzonder glas-in-loodvenster (als je het niet meteen ziet: kijk omhoog!). Dit raam dat in 2007 werd geplaatst, bestaat uit 11.263 gekleurde glasplaatjes in 72 verschillende kleuren. Wanneer de zon door het venster schijnt, ontstaan er gekleurde vlekken in de verschillende kleuren op de vloer. Misschien heb je geluk en kun je dit kleurenspeel aanschouwen!

d. Markeer in de plattegrond uit vraag 2 de plek waar dit venster zich bevindt met de letter **V**.

e. Kun je bedenken waarom sommige mensen kritiek hadden op het plaatsen van dit venster in de Dom?

f. Wat vind jij zelf van dit glas-in-loodvenster? Wat precies vind je wel/niet mooi?

4) Achter het altaar bevindt zich het hoogtepunt van de Keulse Dom: het Driekoningenschrijn. Dit is een fraai bewerkte kist waarin botten van de heilige Drie Koningen zouden liggen opgeborgen. Om deze kist goed te kunnen zien, moet je de loopgang rondom het altaar volgen.

a. Beschrijf hoe de kist er uitziet en waaraan de vorm van de kist doet denken.

b. Geef met de letters **DK** in je plattegrond van vraag 1 de plaats aan waar het Driekoningenschrijn staat.

c. Waarom is er denk je voor deze plaats gekozen?

Aan de linkerkant van de Dom vind je ongeveer ter hoogte van het altaar het drieluik zoals hiernaast afgebeeld. Het is in 1445 geschilderd door Stepan Lochner. Op het middenstuk zijn de Drie Koningen geschilderd.

d. Noteer de letters **SL** in de plattegrond op de plaats waar dit drieluik te zien is.

Altar der Stadtpatrone © Helena/Flickr.com

Soms is het drieluik dichtgeklapt. Als dit het geval is, ga je helemaal naar de achterkant van de kerk. Tegenover het Driekoningenschrijn bevindt zich een altaartje met bovenin tronend moeder en Kind en daaronder de Drie Koningen. Gebruik dan deze beelden om vraag e en de bonusvraag te beantwoorden.

e. Waaraan kun je de Drie Koningen hier herkennen?

Bonusvraag: Ken jij de namen van de Drie Koningen?

Köln © Danielle Civello/Flickr.com

h. Op de afbeelding hiernaast zie je het wapen van de stad Keulen. De elf vlammen in het onderste gedeelte, die ook wel tranen genoemd worden, verwijzen naar de heilige Ursula van Keulen, een vermoorde prinses. Kun jij het bovenste gedeelte van het wapen verklaren?

Tip: in het bovenste gedeelte zijn drie kronen te zien!

Beklimming van de toren

Wanneer het buiten helder weer is, loont het de moeite om de toren van de Dom te beklimmen. Je moet wel 533 treden (tel je ze na?) oplopen, maar dan heb je een prachtig uitzicht over de hele stad!

5a) Probeer voordat je de toren beklimt uit te vinden hoe hoog de domtoren is.

b. Boven op de toren aangekomen loop je rond zodat je Keulen van alle kanten kunt bekijken. Hoeveel kerktorens zie je? En hoeveel bruggen over de Rijn?

c. Zoek een plek op vanuit waar je volgens jou het mooiste uitzicht hebt. Maak hiervan een foto en beschrijf het uitzicht, zodat iemand die de toren niet beklommen heeft zich kan voorstellen wat jij vanaf die plek hebt kunnen zien.

d. Kies nu de plek uit vanaf waar jij het uitzicht het minst mooi vindt. Fotografeer ook dit uitzicht en beschrijf wat je aan dit uitzicht niet zo mooi vindt.
